

Dosarul nr. 1a-955/21

Judecătoria *****, sediul Buiucani
Judecător: Ana Cucerescu

DECIZIE
În numele Legii

29 decembrie 2021

mun. *****

Colegiul Penal al Curții de Apel *****

Având în componența sa:

Președintele ședinței, judecător:

Bulhac Ion

Judecători:

Lîsîi Ghenadie și Diaconu Mihail

Grefier:

Dandara Roman

Cu participarea

Procurorului:

Plîngău Alexandru

Avocatului:

Arhiliuc Ion

Inculpatului:

Ralea Tudor

Reprezentantului Serviciului Fiscal de Stat:

Spînu Andrian

Reprezentantului părților civile:

Bondarencu Oleg

a judecat în ședință publică în ordine de apel, apelul comun al apărătorului Arhiliuc Ion în interesele inculpatului Ralea Tudor și al inculpatului Ralea Tudor și apelul avocatului Oleg Bondarencu în interesele părților vătămate ***** și Popa Emilia declarate împotriva sentinței Judecătoriei *****, sediul Buiucani din 09 aprilie 2021 în cauza penală de învinuire a lui –

*****, născut la *****, cetățean al Republicii Moldova, originar din raionul *****, satul *****, domiciliat în mun. *****, șos. *****, ap. 57, studii superioare, supus militar, căsătorit, angajat în câmpul muncii - activează în calitate de conducător auto la Pretura sect. Rîșcani, mun. *****, doi copii minori la întreținere, nu are grad de invaliditate, nu dispune de careva titluri speciale, grade de calificare și distincții de stat, anterior condamnat, în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 328 alin. (1) Cod Penal,

Termenul de examinare a cauzei penale în primă instanță: 07.11.2019 - 09.04.2021 în instanța de apel: 04.05.2021 – 29.12.2021;

Asupra apelului comun al apărătorului Arhiliuc Ion în interesele inculpatului Ralea Tudor și al inculpatului Ralea Tudor și apelului avocatului Oleg Bondarencu în interesele părților vătămate ***** și Popa Emilia declarate împotriva sentinței Judecătoriei *****, sediul Buiucani din 09 aprilie 2021, Colegiul Penal al Curții de Apel *****,-

CONSTATĂ:

1. Prin sentința Judecătoriei *****, sediul Buiucani din 09 aprilie 2021 inculpatul ***** a fost recunoscut vinovat în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 328 alin. (1) Cod Penal al RM și i s-a aplicat pedeapsa sub formă de amendă în mărime de 800 (opt sute) unități convenționale, cecea ce constituie 40 000 (patruzeci) lei, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții publice pe un termen de 5 (cinci) ani.

S-a dispus încasarea de la ***** în beneficiul statului cheltuieli de judecată în mărime de 6300 (șase mii trei sute) lei.

S-a dispus încasarea de la ***** în beneficiul Inspectoratului Fiscal de Stat prejudiciul material în mărime de 101194 (una sută una mii una sută nouăzeci și patru) lei.

S-a respins acțiunea civilă formulată de ***** și Popa Emilia.

S-a menținut sechestrul aplicat în baza încheierii Judecătoriei *****, sediul Ciocana la 19 iulie 2019 asupra automobilului „NISSAN QASHA”, cu nr. de înmatricular *****, deținut cu drept de proprietate de către Ralea Tudor.

2. Pentru a se pronunța, instanța de fond a constatat că, inculpatul *****, deținând funcția de registrator cat. 3 al Direcției înregistrate, grupa nr. 1 OCT *****, filiala ÎS „Cadastru”, conform ordinului nr. 44-p din 02.02.2015, fiind persoana cu funcție de răspundere, care este în drept să examineze documentele ce confirmă drepturile și să decidă asupra înregistrării bunului imobil și a drepturilor asupra lui, să efectueze și să rectifice înscrierii în registru bunurilor imobile în modul stabilit de lege, la 04 ianuarie 2017 a efectuat radierea cotei-părți de 1/3 a bunului imobil deținută și înregistrată după cet. ***** și cet. Popa Emilia, în conformitate cu Hotărârea irevocabilă a Judecătoriei Botanica, mun. ***** nr. 2-5549/14 din 13.10.2015 s-a dispus: radierea dreptului de proprietate a lui Tudor și Emilia Popa, asupra cotei-părți de 1/3 din construcția de pe str. *****, ***** A identificată prin nr. cadastral *****, iar ultimul a atribuit acestei cote-părți lui Belii Andrei, contrar prevederilor art. 1515 Cod Civil (2017), din ce reiese că cota parte de 1/3, urma să fie înregistrată cu drept de proprietate public, după autoritatea public locală.

În același timp, contrar prevederilor art. 28 al Legii cadastrului bunurilor imobile nr. 1543-XIII din 25 februarie 1998, fără a avea temeiuri legale de a efectua modificări în registrul bunurilor imobile nr. 0100117171, întrucât nu exista un document ce acorda dreptul de înregistrare a dreptului de proprietate, a dispus ilegal majorarea cotei de la 2/3 la 1.0 după cet. Belii Andrei, în rezultatul acțiunilor sale ilegale a cauzat conform raportului de expertiză judiciară nr. 1778 din 26 noiembrie 2018, un prejudiciu considerabil în valoarea de 101 194 lei, sumă ce constituie 1/3 din construcția de pe str. *****, 22 A identificată prin nr. cadastral *****.

3. Împotriva sentinței Judecătorei ***, sediul Buiucani din 09 aprilie 2021 a declarat apel avocatul Arhiliuc Ion în interesele inculpatului Ralea Tudor și al inculpatului Ralea Tudor prin care a solicitat admiterea apelului, casarea sentinței, cu pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță prin care inculpatul Ralea Tudor învinuit în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 328 alin. (1) Cod Penal să fie achitat, pe motivul că, fapta nu întrunește elementele infracțiunii sau procesul penal intentat împotriva lui Ralea Tudor pe alin. (1) art. 328 Cod Penal, să fie încetat în temeiul art. 391 alin. (1) pct. 6) CPP, că există circumstanțele care exclud pornirea urmăririi penale și tragerea la răspundere penală - fiind declarate nule sub aspect procedural.**

În motivarea cerințelor sale s-au invocat următoarele aspecte:

-instanța de judecată în sentință a constatat că, Ralea Tudor „persoanelor fizice” a cauzat daune în proporții considerabile, or, în speță este evident că presupusele daune au fost cauzate Inspectoratului Fiscal de Stat recunoscut ca parte vătămată și, anume în folosul lui instanța a încasat de la Ralea Tudor în beneficiul Inspectoratului Fiscal de Stat prejudiciul material în mărime de 101194 lei, iar acțiunea civilă a lui ***** a fost respinsă, deoarece acesta nu are calitate de victimă;

-deci, instanța nu era în drept să-l condamne pe Ralea Tudor fără ordonanța de modificare a învinuirii emisă de procuror în ședința de judecată prin incriminarea calificativului „cauzat daune în proporții considerabile sau drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale persoanelor juridice”. Or, la etapa apelului procurorul nu mai poate modifica învinuirea prin incriminarea altui semn calificativ, deoarece se încalcă grav dreptul la apărare în sensul normelor de drept enunțate supra;

-sub noțiunea de „persoane juridice” se identifică și structurile organelor de stat. Totodată, conform art. 55 alin. (1) Cod Civil, persoană juridică este organizația care are un patrimoniu distinct și răspunde pentru obligațiile sale cu acest patrimoniu, poate să dobândească și să exercite în nume propriu drepturi patrimoniale și personale nepatrimoniale, să-și asume obligații, poate fi reclamant și pârât în instanță de judecată;

-potrivit art. 57 Cod Civil, persoanele juridice sunt de drept public sau de drept privat care, în raporturile civile, sunt situate pe poziții de egalitate, iar conform art. 58 alin. (1) Cod Civil, Statul și unitățile administrativ-teritoriale participă la raporturile juridice civile pe poziții de egalitate cu celelalte subiecte de drept. Atribuțiile statului și ale unităților administrativ-teritoriale se exercită în asemenea raporturi de organele acestora, în conformitate cu competența lor.

-în practica judiciară constantă s-a evidențiat că, persoanele juridice de drept public sunt: statul; organele statului cărora prin lege sunt atribuite statut de persoană juridică; unitățile administrativ teritoriale și alte persoane juridice formate

în modul stabilit de lege de către stat, organele statului sau de unitățile administrativ teritoriale, - inclusiv Inspectoratul Fiscal de Stat;

-acestora li se aplică normele ce privesc persoanele juridice reglementate de Codul Civil, dacă contrariul nu rezultă din prevederile legilor speciale. Statul, fiind menționat ca subiect distinct de drept, se manifestă în circuitul civil ca o persoană juridică de drept public. Structural statul are o organizare similară persoanei juridice având un organ suprem, un organ reprezentativ și organ executiv;

-pe cale de consecință, rezultă că atunci când un semn calificativ al infracțiunii incriminate lipsește, dar există altul care n-a fost incriminat prin rechizitoriu, instanța de judecată este impusă să adopte o sentință de achitare pe motiv că fapta nu întrunește elementele infracțiunii;

-cauza penală nr. 2017970531, a fost pornită în fapt, prin ordonanța ofițerului de urmărire penală al Direcției nr. 2 a DGUP a CNA locotenent major Sergiu Socevoi din 17 august 2017 în temeiul art. 328 alin. (3) lit. d) Cod Penal - în baza sesizării false a lui *****, care de facto și de jure nu avea statut de victimă nici în sensul art. 58 Cod de procedură penală, nici în sensul art. 6 CEDO;

-deși, CNA a fost sesizat prin plîngerea lui *****, în ordonanță nimic nu există despre această sesizare, iar pe parcursul anchetei penale ca parte vătămată a fost recunoscut Inspectoratul Fiscal de Stat;

-or, conform prevederilor art. 265 alin. (3) CPP, ofițerul de urmărire penală era obligat să se conducă de caracterul imperativ al legii;

-dacă a depistat o infracțiune ori a constatat o bănuială rezonabilă cu privire la o infracțiune comisă, ofițerul de urmărire penală, colaboratorul organelor de constatare menționate la art. 273 alin. (1) lit. a)-c) sau procurorul întocmește un proces-verbal în care consemnează cele constatate și concomitent dispune înregistrarea imediată a autosesizării pentru a începe urmărirea penală;

-în speță, aceste prevederi legale nu au fost respectate, astfel ordonanța de pornire a urmăririi penale din 17 august 2017 în temeiul art. 328 alin. (3), lit. d) Cod Penal, sub aspect procedural este nulă;

-sentința este motivată exclusiv pe proba cu Hotărârea irevocabilă a Judecătoriei Botanica, mun. ***** nr. 2-5549/14 din 13.10.2015 prin care s-a dispus: radierea dreptului de proprietate a lui Tudor și Emilia Popa, (...), dar potrivit procesului-verbal al ședinței de judecată, această hotărâre n-a fost cercetată, nefiind reflectată cum și lipsa opiniei acuzării și apărării;

-de asemenea, instanța n-a cercetat hotărârea irevocabilă a instanței civile invocată de inculpat, prin care după Golovina Maria a fost recunoscut dreptul de proprietate integral asupra imobilului litigios, iar aceasta fiind decedată ulterior a avut doi succesori de drept surorile sale, a se vedea declarațiile martorului Belii Andrei nepotul lui Golovina Maria, iar acestea au solicitat la notar acceptarea succesiunii;

-aceste circumstanțe decisive n-au fost verificate de instanța de judecată, care formal a preluat poziția declarativă a acuzării, precum că nu sunt succesori după decesul lui Giolovina Maria. Această versiune neverificată, fiind adevărată exclude implicarea în dosar a Inspectoratului Fiscal de Stat și, respectiv dovedește absolut nevinovăția lui Ralea Tudor;

-se relevă că, nici organul de urmărire penală și nici prima instanță n-au constatat intenția directă a registratorului Ralea Tudor în comiterea abuzului de serviciu incriminat, iar probele acumulate nu dovedesc nimic despre intenția directă a acestuia, dar despre o eroare tehnică care se soluționează în ordinea art. 504 Cod Civil - rectificarea înscrisurilor în Registrul bunurilor materiale;

-în lipsa unei constatări a registratorului întreprinderii Specializate în Cadastru sau a instanței de judecată privind corectitudinea înregistrării, intenția lui Ralea Tudor în săvârșirea infracțiunii nu poate fi demonstrată nicicum. Chiar dacă admitem faptul că urmărirea penală totuși a identificat cumva intenția lui Ralea Tudor în săvârșirea infracțiunii, se constată că în rechizitoriu și în materialele cauzei nu se regăsesc argumente și probe;

-tot din materialele cauzei penale se desprinde faptul că, urmărirea penală n-a examinat acțiunile lui Ralea Tudor sub aspectul admiterii unei erori în procesul de exercitare a atribuțiilor de serviciu;

-ste de menționat că, legiuitorul în Legea cadastrului bunurilor imobile nr. 1543-XIII din 25.02.1998 (în redacția anului 2017) se referă la erori admise în procesul înregistrării bunurilor imobile precum și modalitatea de corectare a acestora;

-astfel, conform prevederilor art. 47¹ alin. (2) al Legii cadastrului bunurilor imobile nr. 1543 din 25.02.1998 (redacția anului 2017), întreprinderea Specializată în Cadastru și filialele sale răspund pentru emiterea sau perfectarea documentelor cu erori comise din culpă proprie, precum și pentru erorile comise în planurile întocmite de acestea;

-în conformitate cu art. 504 Cod Civil (redacția anului 2017), când vreo înscriere din registrul bunurilor imobile nu corespunde situației juridice reale, se poate cere rectificarea înscrierii. Prin rectificare se înțelege radierea, corectarea sau menționarea oricărei operațiuni susceptibile de a face obiectul unei înscrieri în registru;

-potrivit art. 38 al Legii cadastrului bunurilor imobile nr. 1543 din 25.02.1998 (redacția anului 2017), greșelile din cadastru se corectează numai în temeiul deciziei registratorului Decizia trebuie să conțină data descoperirii greșelii, caracterul ei, cauza nașterii ei (din culpa titularului de drepturi sau a organului cadastral teritorial), modul de corectare a greșelii sursele de reparație a prejudiciului cauzat;

-greșelile care nu au caracter tehnic (indicarea greșită a tipului de drept, a denumiri titularului de drepturi, componența bunului imobil, denaturarea mărimii cotelor în proprietatea comună, a coordonatelor hotarelor, exceptând transformarea coordonatelor punctelor de hotar dintr-un sistem de coordonate în altul și alte greșeli care lezează drepturile și interesele legitime ale titularilor de drepturi sau ale altor persoane) - se corectează cu consimțământul exprimat în scris al fiecărui titular de drepturi ale cărui interese sunt atinse sau în temeiul hotărârii judecătorești irevocabile;

-dacă facem o analiză simplă a cadrului legal menționat, se desprinde faptul că, oricând o persoană care se consideră lezată într-un drept al său ce ține de înregistrarea în registrul bunurilor imobile, urmează să se adreseze în instanța de judecată cu o acțiune în rectificare;

-din materialele cauzei penale se constată că nici una din pretinsele părți vătămate nu au recurs la procedura civilă prevăzută de lege privind rectificarea înscrisurilor din registrul bunurilor imobile, ca mai apoi să se adreseze organelor de urmărire penală în vederea stabilirii intenției inculpatului Ralea Tudor;

-mai mult ca atât, decizia de înregistrare a lui Ralea Tudor n-a fost atacată în instanța de judecată, fapt prin care se denotă, că în afară de procuror nici o instanță de judecată civilă nu s-a expus asupra corectitudinii înscrisurilor din registrul bunurilor imobile;

-or, cadrul legal menționat mai sus acordă dreptul de a se expune asupra corectitudinii înregistrării doar prin decizia registratorului sau decizia instanței de judecată;

-în asemenea circumstanțe se constată, că organul de urmărire penală și-a asumat practic competența registratorului și a instanței de judecată, fără a-și argumenta poziția privind intenția lui Ralea Tudor de a săvârși infracțiunea imputată;

-potrivit învinuirii, Ralea Tudor „prin acțiunile sale intenționate a comis infracțiunea”, însă prin ce s-au manifestat acțiunile intenționate ale cet. Ralea Tudor, organul de urmărire penală nu indică și nu prezintă nici o probă;

-asupra corectitudinii înscrisurilor din registrul bunurilor imobile efectuate de către Ralea Tudor nu s-a expus nici o autoritate competentă;

-organul de urmărire penală n-a audiat nici o persoană care să invoce legătura între persoanele ce au beneficiat de înregistrare și inculpatul Ralea Tudor în scopul stabilirii intenției acestuia de a săvârși infracțiunea, admitând în calitate de probe pe cauza penală doar mărturiile lui ***** și materialele din dosarul cadastral și dosarul tehnic;

-așa fiind, în speța dată, acuzațiile penale aduse lui Ralea Tudor sunt neîntemeiate și, alt context purtând un caracter de raporturi civile că la materialele cauzei penale acuzarea nu a anexat nici un certificat de succesiune vacantă

prevăzut expres de art. 1515 alin. (2) Cod Civil (în redacția anului 2017). Totodată, partea apărării a prezentat acte, că decedata Golovina Maria o are vie pe sora sa Belaia Ecaterina și pe nepotul său Belii Andrei. Reieșind din faptul că nimeni nu este obligat să-și dovedească nevinovăția sa, procurorul urma să verifice dacă este sau nu deschisă o procedură succesorală și dacă Golovina Maria are succesori, iar în materialele dosarului penal nu există astfel de documente;

-totodată, conform prevederilor art. 1559 Cod Civil (în redacția anului 2017), în cazul în care nu există nici succesori testamentari, nici succesori legali, notarul constată, la cererea reprezentantului statului, că succesiunea este vacantă și eliberează certificatul de succesiune vacantă după expirarea termenului legal de acceptare a succesiunii;

-astfel, din norma citată este evident, că notarul urma să deschidă dosar succesoral și să constate la cererea reprezentantului statului că succesiunea este vacantă, iar ulterior să elibereze certificat de succesiune vacantă;

-în circumstanțele expuse se constată, că atât acuzarea, cât și pretinsa parte vătămată - Serviciul Fiscal de Stat nu au respectat cerințele legislației în vigoare în vederea pretinderii statului la succesiunea vacantă;

-concomitent, reprezentantul statului - Serviciul Fiscal de Stat avea dreptul doar după primirea certificatului de moștenitor să întreprindă măsurile prevăzute de pct. 8 al Regulamentului cu privire la modul de evidență, evaluare și vânzare a bunurilor confiscate, fără stăpân, sechestrate ușor alterabile sau cu termen de păstrare limitat, a corpurilor delictive, a bunurilor trecute în posesia statului cu drept de succesiune și a comorilor, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 972 din 11.09.2001. Actul normativ enunțat declară că, în cazul trecerii bunurilor în proprietatea statului conform dreptului succesoral, notariatul expediază la Serviciul Fiscal de Stat, care a intrat în posesia certificatului de moștenitor, lista bunurilor respective semnată de notar, martorii asistenți și persoanele interesate (dacă aceștia au luat parte la întocmirea listei). În cazul în care din contul bunurilor specificate în listă, în conformitate cu legislația în vigoare despre activitatea notariatelor au fost efectuate cheltuieli (pentru îngrijirea testatorului în timpul bolii și înmormântarea lui, asigurarea integrității bunurilor succesoriale și administrarea lor, publicarea înștiințării referitoare la chemarea moștenitorilor), în listă se vor înregistra sumele cheltuite în aceste scopuri și obiectele vândute pentru acoperirea cheltuielilor efectuate. După primirea certificatului de moștenitor și listei bunurilor respective, reprezentantul Serviciului Fiscal de Stat în prezența unei persoane responsabile de la regia locativă, iar în localitățile rurale - de la autoritățile administrației publice locale - verifică disponibilul de bunuri succesoriale în spațiile în care se păstrează acestea și le preia la evidență de la custode, făcând mențiunile corespunzătoare în lista bunurilor.

*Împotriva sentinței Judecătoriei *****, sediul Buiucani din 09 aprilie 2021 a declarat apel avocatul Oleg Bondarencu în interesele părților vătămate ***** și Popa Emilia prin care a solicitat admiterea apelului, casarea sentinței, cu pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță prin care a respinge acțiunea civilă înaintată de Serviciul Fiscal de Stat fața de inculpatul Ralea Tudor, ca fiind lipsită de temeii. Admiterea în principiu a acțiunii civile înaintate de ***** și Popa Emilia.*

În motivarea cerințelor sale s-au invocat următoarele aspecte:

-la adoptarea soluției privind respingerea acțiunii civile înaintate de ***** și Popa Emilia prima instanța nu a ținut cont de un șir de aspecte esențiale, care demonstrează cu certitudine faptul că anume ***** și Popa Emilia sunt acele persoane, dreptul de proprietate al cărora a fost grav lezat în circumstanțele speței, ceea ce pe deplin justifică totalitatea pretențiilor formulate de ei în acțiune civilă în cadrul acestei cauze penale;

-astfel, prima instanța nu a ținut cont de faptul că cauza penală sus-vizată a fost intentată la plângerea lui ***** și Popa Emilia, iar prin infracțiunea săvârșită de inculpatul Ralea Tudor a fost lezat dreptul lor de proprietate asupra imobilului (casei de locuit) amplasată în mun. *****, str. *****, *****A (nr. cadastral: *****), care a fost construită în exclusivitate de ei și astfel le revine cu drept de proprietate, acest fapt fiind stabilit cu certitudine prin sentința Judecătoriei ***** (sediul Centru) nr. 1-972/2017 din 26.07.2018, decizia Colegiului Penal al Curții de Apel ***** nr. 1a-2284/18 din 14.03.2019 și decizia Colegiului Penal al Curții Supreme de Justiție nr. 1ra-329/20 din 26.05.2020, toate aceste acte judecătorești fiind anexate la materialele cauzei;

-prima instanța a trecut cu vedere faptul că prin actele judecătorești de dispoziție sus-menționate s-a stabilit că actele primare ce au stat la baza perfectării nelegitime și fără temeii a dreptului de proprietate asupra imobilului sus-vizat după cet. Golovina Maria (decedată) precum și actele ulterioare de înstrăinare a acestui imobil pe filiera cet. Golovina Maria sunt lovite de nulitate absolută, deoarece sunt rezultatul infracțiunii săvârșite în anul 1999 de inginerul cadastral cet. Boiceno Nina. Prima instanța, nu a acordat deplină suficiență faptului că la înaintarea acțiunii civile în această cauză penală ***** și Popa Emilia au reieșit din conexiune directă și nemijlocită între fapta infracțională săvârșită de inculpatul Ralea Tudor și consecințele survenite în urma acestei fapte, care au prejudiciat dreptul lor de proprietate asupra imobilului sus-vizat. Totodată, soluționarea acestei acțiuni civile este o unică modalitate de restabilire a drepturilor patrimoniale ale lui ***** și Popa Emilia și a situației juridico-factice preexistente care a fost modificată abuziv și contrar legii prin infracțiunea săvârșită de către inculpatul Ralea Tudor;

-în condițiile constatării faptului că examinarea acțiunii civile înaintate de ***** și Popa Emilia va influența negativ asupra termenului rezonabil de examinare cauzei penale (datorită unui număr mare de părți litigante cărora urmează să le fie asigurat drept la apărare și acces liber la justiție), prima instanța urma să admită în principiu acțiunea civilă, dar nu să o respingă pe pretinsul motiv că nu se încadrează în prevederile art. 219 Cod de Procedură Penală;

-distinct de cele relatate mai sus, consideră ca fiind lipsită de temei și concluzia primei instanțe privind respingerea pretenției formulate de ***** și Popa Emilia privind încasarea de la inculpatul Ralea Tudor a compensației pentru prejudiciul moral cauzat;

-or, potrivit probatoriului administrat la dosar, și-a găsit confirmarea deplină suportarea de către ***** și Popa Emilia a prejudiciului moral în circumstanțele speței date prin starea profundă de stres psihologic și anxietate cauzată prin înregistrarea arbitrară și în lipsa de temei a dreptului de proprietate după o persoană străină, prin retrăirea sentimentului de nedreptate profundă și pierderea încrederii în bună funcționare a angajaților organelor cadastrale, prin mai multe suferințe psihico-morale pe care au suportat ***** și Popa Emilia din momentul când au aflat despre faptul săvârșirii infracțiunii și până la momentul de față.

4. La judecarea apelurilor, procurorul în Procuratura de Circumscripție *****, Alexandru Plîngău a solicitat admiterea apelului avocatului Oleg Bondareanco în interesele părților vătămate ***** și Popa Emilia declarate împotriva sentinței Judecătoriei *****, sediul Buiucani din 09 aprilie 2021 și respingerea apelului comun al apărătorului Arhiliuc Ion în interesele inculpatului Ralea Tudor și al inculpatului Ralea Tudor declarate împotriva sentinței Judecătoriei *****, sediul Buiucani din 09 aprilie 2021, ca fiind nefondat.

Avocatul Ion Arhiliuc și inculpatul Ralea Tudor au solicitat admiterea apelului comun al apărătorului Arhiliuc Ion în interesele inculpatului Ralea Tudor și al inculpatului Ralea Tudor declarate împotriva sentinței Judecătoriei *****, sediul Buiucani din 09 aprilie 2021 și respingerea apelului avocatului Oleg Bondareanco în interesele părților vătămate ***** și Popa Emilia declarat împotriva sentinței Judecătoriei *****, sediul Buiucani din 09 aprilie 2021, ca fiind nefondat.

Reprezentantul legal al părții vătămate Serviciul Fiscal de Stat, Spînu Andrian a solicitat la discreția instanței de judecată soluționarea apelului comun al apărătorului Arhiliuc Ion în interesele inculpatului Ralea Tudor și al inculpatului Ralea Tudor și apelului avocatului Oleg Bondareanco în interesele părților vătămate ***** și Popa Emilia declarate împotriva sentinței Judecătoriei *****, sediul Buiucani din 09 aprilie 2021.

5. Examinând sentința atacată prin prisma motivelor de apel formulate, audiind părțile, cercetând materialele cauzei penale, Colegiul Penal al Curții de

Apel ***** consideră necesar de a respinge ca nefondat apelul avocatului Oleg Bondareanco în interesele părților vătămate ***** și Popa Emilia declarat împotriva sentinței Judecătorei ***** , sediul Buiucani din 09 aprilie 2021 și de a admite apelul comun al apărătorului Arhiliuc Ion în interesele inculpatului Ralea Tudor și al inculpatului Ralea Tudor declarate împotriva sentinței Judecătorei ***** , sediul Buiucani din 09 aprilie 2021, cu casarea sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, reieșind din următoarele considerațiuni.

În conformitate cu art. 400 alin. (1) Cod de Procedură Penală, sentințele pot fi atacate cu apel în vederea unei noi judecări în fapt și în drept a cauzei, cu excepțiasentințelorpronunțate de către instanțelejudecătorești privind infracțiunile pentru a căror săvârșire legea prevede exclusiv pedeapsă nonprivativă de libertate.

Conform art. 414 Cod de Procedură Penală, instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală, și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel. (2) Instanța de apel verifică declarațiileși probele materiale examinate de prima instanță prin citirea lor în ședința de judecată, cu consemnarea în procesul-verbal.

Potrivit art. 415 alin. (1) pct. 1), lit. c) Cod de Procedură Penală, (1) Instanța de apel, judecând cauza în ordine de apel, adoptă una din următoarele decizii: 1) respinge apelul, menținând hotărârea atacată, dacă: c) apelul este nefondat.

Conform art. 415 alin. (1), pct. 2) Cod de Procedură Penală, instanța de apel, judecând cauza în ordine de apel, adoptă una din următoarele decizii: 2) admite apelul, casîndsentințapartial sau total, inclusiv din oficiu, în baza art.409 alin.(2), și pronunță o nouă hotărâre, potrivit modului stabilit, pentru prima instanță.

6. În conformitate cu art. 385 alin. (1), pct. 1)-4) Cod procedură penală, (1) La adoptarea sentinței, instanța de judecată soluționează următoarele chestiuni în următoarea consecutivitate: 1) dacă a avut loc fapta de săvârșirea căreia este învinuit inculpatul; 2) dacă această faptă a fost săvârșită de inculpat; 3) dacă fapta întrunește elementele infracțiunii și de care anume lege penală este prevăzută ea; 4) dacă inculpatul este vinovat de săvârșirea acestei infracțiuni.

Potrivit art. 389 alin. (1) Cod procedură penală, (1) Sentința de condamnare se adoptă numai în condiția în care, în urma cercetării judecătorești, vinovăția inculpatului în săvârșirea infracțiunii a fost confirmată prin ansamblul de probe cercetate de instanța de judecată.

În conformitate cu art. 390 alin. (1), pct. 1)-5) Cod procedură penală, (1) Sentința de achitare se adoptă dacă: 1) nu s-a constatat existența faptei infracțiunii; 2) fapta nu a fost săvârșită de inculpat; **3) fapta inculpatului nu întrunește elementele infracțiunii;** 4) fapta nu este prevăzută de legea penală; 5) există una din cauzele care înlătură caracterul penal al faptei.

În acord cu prevederile art. 394 alin. (3), pct. 1)-2) Cod procedură penală, (3) Partea descriptivă a sentinței de achitare trebuie să cuprindă: 1) indicarea învinuirii pe baza căreia cauza în privința învinutului a fost trimisă în judecată; 2) descrierea circumstanțelor cauzei constatate de instanța de judecată și enunțarea temeiurilor pentru achitarea inculpatului, cu indicarea motivelor pentru care instanța respinge probele aduse în sprijinul acuzării. Nu se admite introducerea în sentința de achitare a unor formulări ce ar pune la îndoială nevinovăția celui achitat.

7. Judecând apelul declarat de avocatul Ion Arhiliuc în interesele inculpatului Ralea Tudor, verificând legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, în conformitate cu prevederile art. art. 390 alin. (1), pct. 3), 394 alin. (3), pct. 1)-2) Cod procedură penală, Colegiul Penal a constatat că, *potrivit actului de învinuire, inculpatul *****, se învinuiește în faptul că, deținând funcția de registrator cat. 3 al Direcției înregistrate, grupa nr. 1 OCT *****, filiala ÎS „Cadastru”, conform ordinului nr. 44-p din 02.02.2015, fiind persoana cu funcție de răspundere, care este în drept să examineze documentele ce confirmă drepturile și să decidă asupra înregistrării bunului imobil și a drepturilor asupra lui, să efectueze și să rectifice înscrierile în registru bunurilor imobile în modul stabilit de lege, la 04 ianuarie 2017 a efectuat radierea cotei-părți de 1/3 a bunului imobil deținută și înregistrată după cet. ***** și cet. Popa Emilia, în conformitate cu Hotărârea irevocabilă a Judecătorei Botanica, mun. ***** nr. 2-5549/14 din 3.10.2015 s-a dispus: radierea dreptului de proprietate a lui Tudor și Emilia Popa, asupra cotei-părți de 1/3 din construcția de pe str. *****, ***** A identificată prin nr. cadastral *****, iar ultimul a atribuit acestei cote-părți lui Belii Andrei, contrar prevederilor art. 1515 Cod Civil (2017), din ce reiese că cota parte de 1/3, urma să fie înregistrată cu drept de proprietate public, după autoritatea public locală.*

*În același timp, contrar prevederilor art. 28 al Legii cadastrului bunurilor imobile nr. 1543-XIII din 25 februarie 1998, fără a avea temeiuri legale de a efectua modificări în registrul bunurilor imobile nr. 0100117171, întrucât nu exista un document ce acorda dreptul de înregistrare a dreptului de proprietate, a dispus ilegal majorarea cotei de la 2/3 la 1.0 după cet. Belii Andrei, în rezultatul acțiunilor sale ilegale a cauzat conform raportului de expertiză judiciară nr. 1778 din 26 noiembrie 2018, un prejudiciu considerabil în valoarea de 101 194 lei, sumă ce constituie 1/3 din construcția de pe str. *****, 22 A identificată prin nr. cadastral *****.*

8. Inculpatul Ralea Tudor, fiind audiat în ședința de judecată vina nu a recunoscut-o și a declarat că, conform prevederilor art. 12 al Legii cadastrului bunurilor imobile nr. 1543-XIII din 25.02.1998 (în redacția anului 2017), registratorul din cadrul oficiului cadastral teritorial are următoarele atribuții: solicită documentele necesare includerii în cadastru a datelor despre bunul imobil

și drepturile asupra lui; decide, în modul stabilit, asupra efectuării sau modificării înscrierii în registrul bunurilor imobile ori refuză efectuarea sau modificarea înscrierii respective; eliberează extrase din registrul bunurilor imobile; în cazul depistării unor înscrieri greșite în registrul bunurilor imobile, pentru a căror corectare este necesară o hotărâre judecătorească irevocabilă, solicită Agenției Servicii Publice înaintarea cererii în instanța de judecată pentru radierea sau corectarea acestora; corectează, în modul stabilit la art. 38, greșelile din registrul bunurilor imobile; exercită alte atribuții conform legislației în vigoare.

Astfel, fiind la primirea cetățenilor la ghișeul de serviciu din cadrul Serviciului cadastral teritorial ***** cu sediul în str. Armenească, 42B, zilnic putea primi pînă la o sută de cereri cu diferite solicitări și diferită complexitate.

Fiind la primire în una din zile conform graficului prestabilit, a primit cererea de la cetățeanul Belîi Andrei prin intermediul reprezentantului său, Rusu Anatol, privind bunul imobil amplasat în municipiul *****, str. *****, *****A. La cerere solicitantul a anexat un pachet de documente, printre care fiind mai multe hotărâri ale instanțelor civile de judecată. Din câte își aduce aminte, în toate actele prezentate la depunerea cererii a fost o hotărâre judecătorească irevocabilă, prin care a fost recunoscut dreptul de proprietate a decedatei Golovina Maria asupra la 1.0 cotă-parte din bunul imobil - casă de locuit individuală litera B, amplasată în mun. *****, str. *****, *****A. Prin altă hotărâre irevocabilă a fost dispusă radierea din Registrul bunurilor imobile a dreptului de proprietate a lui ***** și Popa Emilia asupra 1/3 cotă-parte din bunul imobil - casă de locuit individuală, litera B din str. *****, *****A, mun. *****. Studiind hotărârile judecătorești prezentate și-a făcut o concluzie și a efectuat radierea din Registrul bunurilor imobile a dreptului de proprietate a lui ***** și Popa Emilia asupra 1/3 cotă-parte, cu modificarea cotei-părți a lui Belîi Andrei din 2/3 cotă-parte în 1.0 cotă-parte. Din câte ține minte, Belîi Andrei a fost atras ca parte în procesul civil, cerând radierea a 1/3 cotă parte cu recunoașterea lui în calitate de proprietar asupra 1.0 cotă-parte din imobilul - casă de locuit individual, litera B, amplasată pe str. *****, *****A, mun. *****. Cota-parte de proprietate a lui Belîi Andrei a fost modificată din 2/3 cotă-parte în 1.0 cotă-parte în temeiul hotărârii instanței de judecată fără a fi efectuată înregistrarea curentă a dreptului de proprietate, cu menținerea în Registrul bunurilor imobile a datei inițiale de înregistrare, cu includerea hotărârii de judecată ca act suplimentar de proprietate. Susține că, pînă în prezent, nimeni nu a contestat sau nu a anulat decizia sa, toate înscrierile din Registrul bunurilor imobile sunt valabile pînă la moment, asupra bunului imobil aflat în litigiu nu au fost aplicate măsuri de asigurare sub formă de interdicții sau sechestre nici de către organul de urmărire penală, nici de către procuror, nici de către instanța de judecată sau de către alte instanțe abilitate.

Astfel, consideră că învinuirea ce i-a fost înaintată este una declarativă, neclară, neconcretă și neprecisă, deoarece la baza radierii dreptului de proprietate au stat hotărârile instanțelor civile, care au stabilit în mod irevocabil că cota-parte a lui ***** și Popa Emilia urmau a fi radiate din Registrul bunurilor imobile. A observat pe parcursul examinării cauzei, că acuzarea a pornit urmărirea penală la cererea cetățeanului *****, însă în final a recunoscut în calitate de parte vătămată statul, reprezentat de către Serviciul fiscal de stat.

Totodată, la ședințele de judecată se prezintă ***** declarând că este parte vătămată pe dosar. Din aceste considerente este evident, că atât pe parcursul urmării penale, cât și în instanță, acuzatorul nu are o concluzie certă referitoare la partea vătămată pe acest caz. La etapa urmării penale era cert, că ***** și Popa Emilia nu pot fi părți vătămate, deoarece există o hotărâre de judecată irevocabilă, care a dispus radierea dreptului de proprietate a acestora din Registrul bunurilor imobile. Indică că, procurorii au decis să împartă acțiunile sale în două episoade: unul fiind radierea dreptului de proprietate a lui ***** și Popa Emilia, acțiune care este complet ilegală și nu le-a permis încadrarea faptei în limitele infracțiunii. Luând în considerație faptul dat, au trecut la episodul doi, prin care fără a studia complet, obiectiv și sub toate aspectele circumstanțele tuturor proceselor civile, au inclus ca parte vătămată statul reprezentat de către Serviciul Fiscal de Stat.

În cauza penală înaintată de către acuzare în instanța de judecată se evidențiază câteva aspecte care exclud în genere nu că punerea sub învinuire, dar măcar bănuiala de săvârșire a infracțiunii. În susținerea celor expuse, dorește să aducă la cunoștința instanței de judecată, că în conformitate cu prevederile art. 1515 Cod Civil (în redacția anului 2017) - Patrimoniul succesoral trece în proprietatea statului în baza dreptului de moștenire asupra unui patrimoniu vacant dacă nu există nici succesori testamentari, nici legali sau dacă nici unul din succesori nu a acceptat succesiunea, sau dacă toți succesorii sunt privați de dreptul la succesiune. Statul intră în posesiunea patrimoniului succesoral prin eliberarea unui certificat de succesiune vacantă. Ordinea moștenirii și evidența patrimoniului succesoral vacant, precum și transmiterea acestuia în proprietatea statului, se stabilesc prin lege.

Astfel, constată că, la materialele cauzei penale acuzarea nu a anexat nici un certificat de succesiune vacantă prevăzut expres de art. 1515 alin. (2) Cod Civil (în redacția anului 2017).

La fel, s-a stabilit că, apărătorul său a prezentat acte în instanță, că decedata Golovina Maria o are vie pe sora sa Belaia Ecaterina și pe nepotul său Belii Andrei. Reieșind din faptul că, nimeni nu este obligat să-și dovedească nevinovăția sa, procurorul urma să verifice dacă este sau nu deschisă o procedură succesorală și dacă Golovina Maria are succesori, iar în materialele dosarului penal nu există astfel de documente. Menționează că, notarul urma să deschidă dosar succesoral și

să constate la cererea reprezentantului statului că succesiunea este vacantă, iar ulterior să elibereze certificat de succesiune vacantă. În circumstanțele expuse constată, că atât acuzarea, cât și pretinsa parte vătămată - Serviciul Fiscal de Stat nu au respectat cerințele legislației în vigoare în vederea pretinderii statului la succesiunea vacantă.

Concomitent, reprezentantul statului - Serviciul Fiscal de Stat avea dreptul doar după primirea certificatului de moștenitor să întreprindă măsurile prevăzute de pct. 8 al Regulamentului cu privire la modul de evidență, evaluare și vânzare a bunurilor confiscate, fără stăpîn, sechestrate ușor alterabile sau cu termen de păstrare limitat, a corpurilor delictive, a bunurilor trecute în posesia statului cu drept de succesiune și a comorilor, aprobat prin Hotărîrea Guvernului nr. 972 din 11.09.2001.

Actul normativ enunțat declară, că în cazul trecerii bunurilor în proprietatea statului conform dreptului succesoral, notarul expediază la Serviciul Fiscal de Stat, care a intrat în posesia certificatului de moștenitor, lista bunurilor respective semnată de notar, martorii asistenți și persoanele interesate (dacă aceștia au luat parte la întocmirea listei).

În cazul în care din contul bunurilor specificate în listă, în conformitate cu legislația în vigoare despre activitatea notariatelor au fost efectuate cheltuieli (pentru îngrijirea testatorului în timpul bolii și înmormântarea lui, asigurarea integrității bunurilor succesoriale și administrarea lor, publicarea înștiințării referitoare la chemarea moștenitorilor), în listă se vor înregistra sumele cheltuite în aceste scopuri și obiectele vîndute pentru acoperirea cheltuielilor efectuate. După primirea certificatului de moștenitor și listei bunurilor respective, reprezentantul Serviciului Fiscal de Stat în prezența unei persoane responsabile de la regia locativă, iar în localitățile rurale - de la autoritățile administrației publice locale - verifică disponibilul de bunuri succesoriale în spațiile în care se păstrează acestea și le preia la evidență de la custode, făcînd mențiunile corespunzătoare în lista bunurilor. Susține că, urmărirea penală nu a întreprins toate măsurile prevăzute de lege pentru cercetarea sub toate aspectele, complet și obiectiv a circumstanțelor cauzei. Fiind inculpat pe acest dosar îi este frică că, pe parcurs vor apărea și alte pretense părți vătămate, pe motiv că urmărirea penală nu și-a onorat obligațiunile în vederea stabilirii eventualelor părți vătămate și dacă acestea în genere există.

A comunicat că, pe Rusu Anatol nu l-a cunoscut niciodată, pînă la depunerea cererii la Serviciul Cadastral Teritorial ***** în calitate de reprezentat al cetățeanului Belîi Andrei. Rusu Anatol l-a reprezentat pe Belîi Andrei în baza unei procuri, numărul și data nu le ține minte. Indică că, Rusu Anatol a prezentat acte judecătorești ale instanțelor civile, hotărîrea primei instanțe, dacă nu se greșește Botanica, a Curții de Apel ***** și a Curții Supreme de Justiție irevocabile la momentul depunerii cererii. Radierea la 1/3 cotă-parte a efectuat-o în baza

Hotărârii primei instanțe devenită irevocabilă o dată cu pronunțarea Deciziei Curții Supreme de Justiție. Lui Belii Andrei i-a atribuit în baza Hotărârii, care a fost înregistrați în registrul bunurilor imobile. Concluzia de a înregistra după Belii Andrei 1.0 cotă-parte a făcut-o în baza studierii tuturor actelor. Nu a decis privitor la faptul unei eventuale înregistrări pe numele cuiva sau a statului.

A comunicat că, solicitările înaintate de către Rusu Anatol a fost radierea dreptului de proprietate ala 1/3 cota-parte a lui ***** și Popa Emilia și înregistrarea 1.0 cotă-parte după Belii Andrei. Concluzia de înregistrare asupra la 1.0 cota-parte a făcut-o studiind conținutul tuturor Hotărârilor judecătorești și nu numai a dispozitivelor hotărârilor. Concluzia și-a făcut-o în urma studierii actelor judecătorești. Susține că, în calitate de registator a avut dreptul în baza funcțiilor stabilite să efectueze modificări în registrul bunurilor imobile. După cum a declarat anterior, toate modificările și înscrierile din registrul bunurilor imobile efectuate de către nu au fost anulate. De asemenea, declară că, în caz de înscriere greșită în registrul bunurilor imobile efectuată de către registator pot fi anulate de către registatorul din cadrul agenției servicii publice sau printr-o Hotărâre irevocabilă a instanței de judecată recurgând la principiile acțiunilor în anulare. Nu a fost depusă de către ASP după reorganizare o cerere privind executarea hotărârii Judecătoriei Botanica. Încheierea sau hotărârea instanței de judecată poate fi executată și din oficiu, și fără depunerea unei cereri în cazul în care instanța de judecată expedia actul judecătoresc prin intermediul poștei. În cazul dat depunerea cereii nu este necesară. La depunerea actelor judecătorești a perfectat cererea în variantă electronică, se tapează în câteva variante pe care după executare în subcompartimentul decizia registatorului se fac mențiuni de felul „a executa sau de a nu executa cererea”, de a efectua înregistrarea sau pe scurt modificare în registrul bunurilor imobile. Decizia este, deja, indicată în cererea registatorului. Cu referire la caz consideră că, actul judecătoresc executat sau primit la executare, nu necesita a fi dublat cu decizia registatorului. Analizând actele pentru înregistrare, registatorul primește decizia studiind textul integral al actului și decide efectuarea înregistrării sau modificării în registrul bunurilor imobile. Efectuarea oricăror modificări în registrul bunurilor imobile prin radierea dreptului de proprietate prin înregistrarea dreptului de proprietate cu mărirea sau micșorarea cotelor se consideră înscrieri în registrul bunurilor imobile. Nu ține minte dacă Belii Andrei a solicitat înregistrarea dreptului la proprietate la o cotă-parte, din considerentul că era parte în dosarul civil. A studiat actele pentru înregistrare și a primit decizia, care îi aparține și poate să fie anulată doar prin Decizia registatorului din cadrul ASEP sau prin hotărârea instanței de judecată. A majorat cota-parte reieșind din studierea tuturor actelor judecătorești a întregului text, dar nu și la partea dispozitivă a actului judecătoresc. A efectuat modificări, doar la drepturile lui Belii Andrei, registatorul nu are dreptul să facă careva modificări la

drepturile stinse. Registratorul este persoana independentă în luarea deciziilor, nimeni nu are dreptul de a da indicații de a efectua careva înscrieri în registrul bunurilor imobile, iar decizia registratorului poate fi anulată în conformitate cu procedura stabilită. La acel moment, avînd experiența de activitate în serviciu de 10 ani, a decis de sine stătător fără a apela la ajutorul cuiva;

9. În cadrul cercetării judecătorești, au fost administrate, cercetate și verificate următoarele materiale probatorii, după cum urmează:

*-declarațiile reprezentatului părții vătămate Spînu Andrian, care a declarat că, la data de 17 octombrie 2019 Serviciul Fiscal de Stat a înaintat o cerere prin care a solicitat încasarea de la Ralea Tudor a sumei de 101194 lei, pe care o suține integral. Indică că, bunul imobil amplasat în mun. *****, sos. *****, a fost evaluat și potrivit raportului de expertiză nr. 1778 din 26.04.2018 s-a constatat că valoarea acestuia este de 101194 lei. Instanța urmează să țină cont de faptul că este un act judecătorec irevocabil privitor la acest bun și anume Hotărîrea Judecătoriei *****, sediul Botanica nr. 2-5549/14 din 13.10.2015 prin care s-a dispus radierea dreptului de proprietate asupra 1/3 cotă-parte deținută de la ***** și Popa Emilia din bunul imobil amplasat în mun. *****, str. *****, *****A. Menționează că Serviciul Fiscal de Stat nu deține certificate de moștenitor.*

A mai indicat că, Serviciul Fiscal de Stat nu a inițiat în anul 2018 o procedură de moștenire. Statul în persoana Serviciului Fiscal de Stat nu deține certificat de succesiune vacantă, deoarece trecerea bunurilor imobile în posesia Organului Fiscal este reglementată de Hotărîrea de Guvern nr. 972 din 11 septembrie 2001. Nu au verificat dacă în speță există procedura succesorală. Concretizează că, acțiunea civilă a fost întocmită în baza materialelor obținute de la Procuratura Anticorupție. Pretențiile față de inculpat sunt pe marginea acțiunii civile și anume încasarea prejudiciului material în mărime de 101194 lei. Nu au pretenții privitor la radierea dreptului de proprietate a dlui *****; (f.d.)

*-declarațiile martorului *****, care a declarat că, în anul 1994 a procurat de la Golovina Maria 1/3 cotă-parte din imobilul amplasat în mun. *****, str. *****, *****A. După ce a perfectat actele, a început să construiască separat o casă. Indică că, casa unde locuia Golovina Maria era într-o stare deplorabilă, iar în scurt timp a căzut tavanul. Terenul nu era divizat în cote-părți. Împreună cu Golovina Maria au decis unde urma să construiască casa. Văzînd că Golovina Maria nu are unde să locuiască, au luat-o la ei. Ulterior, au construit o bucătărie separată. La rugămintea Mariei Golovina, i-au permis să trăiască în această bucătărie. În anul 2000 împreună cu soția au plecat peste hotarele țării. Cînd s-a întors în țară, a încercat să dea în exploatare ambele construcții, însă, adresîndu-se la Oficiul Cadastral, a aflat că atît casa mică, cît și bucătăria sunt înregistrate pe numele lui Belîi Andrei. A dorit să soluționeze amiabil această problemă, însă Belîi Andrei s-a opus cu vehemență, mai mult ca atît i-a propus să cumpere casa, ceea ce l-a impus să se*

adreseze în instanța de judecată. O perioadă îndelungată s-a judecat, cam 16-17 ani, ca în final s-a dispus radierea dreptului lui de proprietate asupra 1/3 cotă-parte din bunul imobil amplasat în mun. *****, str. *****, ***** A. Susține că pe cota de 1/3, procurată de la Golovina Maria, a fost construită casa și bucătăria. Dna Golovina Maria a decedat în 2006. Nu cunoaște cine este Șișchina Tamara, mai mult ca atât nici nu a văzut-o, însă, cunoaște că această persoană a primit în dar de la Golovina Maria 2/3 cotă-parte din casa veche. Această parte a fost obținută în 2006, adică pînă la decesul dnei Mariei.

A mai comunicat că, s-a adresat la Inspectorul de Poliție ca să fie intentată un proces penal în privința lui Ralea Tudor. S-a adresat pentru propriul său interes, deoarece i-a fost luată 1/3 cotă-parte din bun, ce a fost construită de el personal. Cunoștea că, Golovin Maria și Șișchina Tamara lucrau în calitate de servitoare la „Paradis”, însă Andrei Belii este nepotul Mariei Golovina. Indică că cota-parte în mărime de 2/3 a fost înstrăinată de la Belii Andrei la Rusu Anatolie. Șișchina Tamara a transmis lui Belii Andrei bun imobil cu suprafața de 21 m², însă Belii Andrei a transmis către Rusu Anatolie bunul cu o suprafață mai mare și anume de 42 m².

A mai indicat că, contractul încheiat cu dna Golovina Maria a fost înregistrat în conformitate cu legislația în vigoare. Cînd s-a adresat cu cerere să fie efectuate careva înregistrări, a fost refuzat pe motiv că dosarul se află în judecată. Consideră că nu este corect că i s-a refuzat să efectueze înregistrările, în timp ce pentru alții au înregistrat multiple contracte de vânzare-cumpărare;

*-procesul-verbal de cercetare la fața locului din 16 septembrie 2019 a dosarului tehnic ridicat la 6.11.2018, prin care s-a constatat constituirea bunurilor imobile cu nr. cadastral *****; (f.d. 206, vol. I)*

*-procesul-verbal de cercetare la fața locului din 16 septembrie 2019 a dosarului cadastral ridicat la 06.11.2018 prin care s-a constatat existența cererilor și a încheierii prin care s-a radiat dreptul de proprietate a cotei-părți în valoarea de 1/3 a bunului imobil cu nr. cadastral *****; (f.d. 211, vol. I)*

-procesul-verbal de cercetare la fața locului din 13 septembrie 2019 a materialelor parvenite de la Serviciul Cadastral prin scrisoarea nr. 01/1881 din 02.04.2019, ca răspuns la solicitarea organului de urmărire penală a CNA nr. 03/33-88 din 14 ianuarie 2019, prin care s-a stabilit că Ralea Tudor a deținut funcția de registrator; (f.d. 176, vol. I)

-procesul-verbal de cercetare la fața locului din 13 septembrie 2019, a materialelor parvenite de la Serviciul Cadastral prin scrisoarea nr. 01/1233 din 01.09.2017, ca răspuns la solicitarea organului de urmărire penală a CAN nr. 03/33- 3985 din 07.08.2017; (f.d. 71, vol. II)

*-raportul de expertiză nr. 1778 din 26.04.2018 prin care a fost stabilit că, valoarea de piață a 1/3 cotă-parte din bunul imobil cu nr. cadastral *****, situat în mun. *****, str. *****, ***** A la data de 02 ianuarie 2017, constituie 101 194 lei;*
(f.d. 164-174, vol. I)

Mijloacele materiale de probă:

*-dosarul cadastral a bunului imobil cu nr. cadastral *****;*

-copia dosarului tehnic a bunului imobil cu nr. cadastral 0100117.171.0;

(f.d. 214-250, vol. I; f.d. 1-64, vol.

II)

-materialele parvenite de la Serviciul Cadastral prin scrisoarea nr. 01/1881 din 02.04.2019, ca răspuns la solicitarea organului de urmărire penală a CAN nr. 03/33-88 din 14 ianuarie 2019, prin care s-a stabilit că, Ralea Tudor a deținut funcția de registrator;
(f.d. 75-79, vol. II)

*-materialele parvenite de la Serviciul Cadastral prin scrisoarea nr. 01/1233 din 01.09.2017, ca răspuns la solicitarea organului de urmărire penală a CAN nr. 03/33-3985 din 07.08.2017 prin care s-a stabilit că, în temeiul Hotărârii nr. 2 - 5549/14 din 13.10.2015 prin care s-a admis cererea de chemare în judecată depusă de ÎS „Cadastru” împotriva cet. ***** și Popa Emilia, prin care a fost dispusă radierea cotei-părți în valoarea de 1/3 din construcția cu nr. cadastral *****; (f.d. 179-204, vol. I)*

10. În ședința de judecată au fost cercetate probele prezentate de partea apărării în confirmarea nevinovăției inculpatului:

*-declarațiile martorului Rusu Anatolie, care a declarat că, îl cunoaște pe Belii Andrei, fiindcă au fost colegi de muncă și totodată au grad de rudenie prin afinitate. Belii Andrei este nepotul Mariei Golovina. I-a reprezentat interesele lui Belii Andrei la cadastru și anume a înregistrat bunul imobil. Indică că Belii Andrei nu posedă limba de stat, nu scrie în grafie latină și din acest considerent l-a împuternicit, prin procură, să-i reprezinte interesele în organele de stat. Dreptul de proprietate al lui ***** asupra 1/3 cotă-parte din bun imobil a fost radiat, fiindcă în 1994 Oficiul Cadastral a înregistrat un contract ce nu trebuia să fie înregistrat. Indică că după ce a cumpărat casa de la Belii Andrei, ulterior din motive personale a vândut-o lui Para Anatolie;*

*-declarațiile martorului Para Anatolie, care a declarat că, din 04 mai 2016 este proprietarul casei de locuit din str. *****, ***** A. Nu cunoaște că 1/3 din casa procurată trebuia să aparțină statului. Nu a fost invitat pe această cauză la urmărirea penală. Cunoaște că, Belii Andrei este moștenitorul casei, însă personal nu-l cunoaște. Pe ***** îl cunoaște, este persoana care i-a arătat bunul imobil, când a vrut să-l cumpere. Între timp, Tudor Popa a făcut o reparație cosmetică în*

casă, însă au convenit că îi va returna banii pentru reparație. La moment sunt în proces de judecată privind evacuarea lui ***** din imobil;

*-declarațiile martorului Belii Andrei, care a declarat că, este nepotul dnei Golovina Maria, ultima și cu mama lui sunt surori. Mama lui este în viață și locuiește împreună pe aceeași adresă. După decesul surorii, mama lui s-a adresat la un notar din or. Grigoriopol pentru deschiderea succesiunii. Atât mama lui, cât și el sunt unicii moștenitori ai Mariei Golovina. După ce a primit certificat de moștenitor, dl ***** i-a îngrădit accesul în casă, a instalat porți și respectiv nu a putut să intre în casă. Indică că, casa nouă a fost construită de către Golovina Maria și respectiv îi aparține doar ei. Cunoaște că au fost careva litigii între mătușa lui și ***** , însă, instanța deja s-a expus pe acest fapt și el deține dreptul asupra casei date, iar alți moștenitori, cu excepția lui și a mamei sale, nu sunt.*

11. Cu referire la încadrarea juridică a acțiunilor infracționale ale inculpatului Ralea Tudor, instanța de fond analizând în cumul probele cercetate în ședința de judecată cu cele anexate la materialele cauzei, a stabilit că acțiunile inculpatului Ralea Tudor cuprind elementele constitutive ale infracțiuni prevăzute de art. 328 alin. (1) Cod Penal.

Colegiul Penal cercetând în cumul probele administrate în ședința de judecată prin prisma admisibilității, pertinentei și concludenței, utilității și veridicității raportată la declarațiile părților date în ședința de judecată și probele administrate, consideră că inculpatul ***** învinuit în comiterea infracțiunii prevăzute de **art. 328 alin. (1) Cod Penal al RM** – *depășirea atribuțiilor de serviciu, adică săvârșirea de către o persoană publică a unor acțiuni care depășesc în mod vădit limitele drepturilor și atribuțiilor acordate prin lege, dacă aceasta a cauzat daune în proporții considerabile drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale persoanelor fizice*, urmează a fi **achitat**, deoarece fapta inculpatului nu întrunește elementele constitutive ale infracțiunii incriminate, în temeiul **art. 390 alin. (1), pct. 3) Cod procedură penală.**

12. În conformitate cu art. 8 Cod de Procedură Penală, (1) Persoana acuzată de săvârșirea unei infracțiuni este prezumată nevinovată atâta timp cât vinovăția sa nu-i va fi dovedită, în modul prevăzut de prezentul cod, într-un proces judiciar public, în cadrul căruia îi vor fi asigurate toate garanțiile necesare apărării sale, și nu va fi constatată printr-o hotărâre judecătorească de condamnare definitivă. (2) Nimeni nu este obligat să dovedească nevinovăția sa. (3) Concluziile despre vinovăția persoanei de săvârșirea infracțiunii nu pot fi întemeiate pe presupuneri. Toate dubiile în probarea învinuirii care nu pot fi înlăturate, în condițiile prezentului cod, se interpretează în favoarea bănuțului, învinuitului, inculpatului.

Potrivit art. 26 alin. (3) Cod de Procedură Penală, (3) Judecătorul nu trebuie să fie predispus să accepte concluziile date de organul de urmărire penală în defavoarea inculpatului sau să înceapă o judecată de la ideea preconcepută că

acesta a comis o infracțiune ce constituie obiectul învinuirii. Sarcina prezentării probelor învinuirii îi revine procurorului.

În susținerea poziției sale, instanța de apel notează că, conform ordonanței de punere sub învinuire și a constatărilor instanței de fond, rezultă că, inculpatul Ralea Tudor prin acțiunile sale a comis infracțiunea prevăzută de art. 328 alin. (1) Cod Penal - *depășirea atribuțiilor de serviciu, adică săvârșirea de către o persoană publică a unor acțiuni care depășesc în mod vădit limitele drepturilor și atribuțiilor acordate prin lege, dacă aceasta a cauzat daune în proporții considerabile drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale persoanelor fizice.*

Astfel, Colegiul Penal reține că, instanța de fond a constatat că, Ralea Tudor a cauzat daune în proporții considerabile drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale persoanelor fizice, or, în speță presupusele daune ar fi fost cauzate Inspectoratului Fiscal de Stat, recunoscut în calitate de parte vătămată.

Însă, la caz, acuzarea de stat nu a dispus modificarea învinuirii în vederea incriminării inculpatului Ralea Tudor a calificativului „*a cauzat daune în proporții considerabile sau drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale persoanelor juridice*”.

În conformitate cu art. 55 alin. (1) Cod Civil, persoană juridică este organizația care are un patrimoniu distinct și răspunde pentru obligațiile sale cu acest patrimoniu, poate să dobândească și să exercite în nume propriu drepturi patrimoniale și personale nepatrimoniale, să-și asume obligații, poate fi reclamant și pârât în instanță de judecată.

Potrivit art. 57 Cod Civil, persoanele juridice sunt de drept public sau de drept privat care, în raporturile civile, sunt situate pe poziții de egalitate, iar conform art.58 alin. (1) Cod Civil, statul și unitățile administrativ-teritoriale participă la raporturile juridice civile pe poziții de egalitate cu celelalte subiecte de drept.

În practica judiciară constantă s-a evidențiat că, persoanele juridice de drept public sunt: statul; organele statului cărora prin lege sunt atribuite statut de persoană juridică; unitățile administrativ teritoriale și alte persoane juridice formate în modul stabilit de lege de către stat, organele statului sau de unitățile administrativ teritoriale - inclusiv Inspectoratul Fiscal de Stat.

Acestora li se aplică normele ce privesc persoanele juridice reglementate de Codul Civil, dacă contrariul nu rezultă din prevederile legilor speciale. Statul, fiind menționat ca subiect distinct de drept, se manifestă în circuitul civil ca o persoană juridică de drept public. Structural statul are o organizare similară persoanei juridice având un organ suprem, un organ reprezentativ și organe executive.

Pe cale de consecință, rezultă că atunci când un semn calificativ al infracțiunii incriminate lipsește, dar există altul care n-a fost incriminat prin

rechizitoriu, instanța de judecată este impusă să adopte o sentință de achitare pe motiv că fapta nu întrunește elementele infracțiunii.

În acest context, Colegiul Penal atestă că, partea acuzării nu a solicitat repararea acestor grave erori de drept la etapa judecării cauzei în prima instanță, iar în prezent la etapa apelului, urmează a fi adoptată soluția enunțată supra și anume de achitare a inculpatului, pe motiv că, fapta nu întrunește elementele constitutive ale infracțiunii.

În *hotărârea Ștefan vs. România din 06 aprilie 2010*, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a menționat că, procurorul avea obligația de a reflecta pretensele erori înainte de pronunțarea unei hotărâri definitive, CEDO consideră că Statul este cel care trebuie să își asume erorile comise de parchet sau de instanța de judecată și că acele erori nu trebuie reparate în detrimentul persoanei vizate în procedura în cauză.

În *cauza Barrber vs. Spania, din 1988*, CtEDO a indicat că sarcina de a demonstra vinovăția este pusă pe seama părții acuzării, iar orice dubii ar trebui să fie interpretate în favoarea învinutului. Din prevederile articolului 6 al Convenției Europene rezultă că, partea acuzării trebuie să înștiințeze învinutul în mod amănunțit asupra naturii și cauzei acuzației aduse împotriva sa, astfel încât acesta să se poată pregăti și prezenta apărarea în modul corespunzător.

Totodată, Curtea Europeană, în hotărârea sa din 28 aprilie 2005, Cauza Albina împotriva României, a reamintit că, dreptul la un proces echitabil, garantat de art. 6.1 din Convenție, include printre altele dreptul părților de a prezenta observațiile pe care le consideră pertinente pentru cauza lor. Întrucât Convenția Europeană nu are drept scop garantarea unor drepturi teoretice sau iluzorii, ci drepturi concrete și efective (Hotărârea Artico împotriva Italiei, din 13 mai 1980, seria A, nr. 37, p. 16, paragraful 33), acest drept nu poate fi considerat efectiv decât dacă aceste observații sunt în mod real „ascultate adică în mod corect examinate de către instanța sesizată. Altfel spus, art. 6 implică mai ales în sarcina „instanței” obligația de a proceda la un examen efectiv al mijloacelor, argumentelor și al elementelor de probă ale părților, cel puțin pentru a le aprecia relevanța (Hotărârea Perez împotriva Franței (GC), Cererea nr. 47.287/99, paragraful 80, CEDH 2004-1, și Hotărârea Van der Hurk împotriva Olandei, din 19 aprilie 1994, seria A, nr. 288, p. 19, paragraful 59). ”

În *cauza Barrber vs. Spania din 1988*, CtEDO a indicat că, sarcina de a demonstra vinovăția este pusă pe seama părții acuzării, iar orice dubii ar trebui să fie interpretate în favoarea învinutului. Din prevederile articolului 6 al Convenției Europene rezultă că, partea acuzării trebuie să înștiințeze învinutul în mod amănunțit asupra naturii și cauzei acuzației aduse împotriva sa, astfel încât acesta să se poată pregăti și prezenta apărarea în modul corespunzător. Tot în sarcina părții acuzării este pusă obligația de a administra probe suficiente pentru a

condamna persoana învinuită de săvârșirea unei infracțiuni, astfel spus în cauza Salabiaku vs Franța din 1988, Curtea a subliniat că instanța de judecată națională este obligată să recurgă în mod automat la prezumție, apreciind toate probele.

Potrivit art. 394 Cod de Procedură Penală, (1) Partea descriptivă a sentinței de condamnare trebuie să cuprindă: 1) descrierea faptei criminale, considerată ca fiind dovedită, indicându-se locul, timpul, modul săvârșirii ei, forma și gradul de vinovăție, motivele și consecințele infracțiunii; 2) probele pe care se întemeiază concluziile instanței de judecată și motivele pentru care instanța a respins alte probe.

În contextul celor relevate supra, Colegiul Penal relevă că, sentința este motivată exclusiv pe proba - Hotărârea irevocabilă a Judecătoriei Botanica, mun. ***** nr. 2-5549/14 din 13.10.2015 prin care s-a dispus: radierea dreptului de proprietate a lui Tudor și Emilia Popa, însă potrivit procesului-verbal al ședinței de judecată, această hotărâre n-a fost cercetată, nefiind reflectată cum și lipsa opiniei acuzării și apărării.

De asemenea, Colegiul Penal atestă că, instanța de fond nu a cercetat hotărârea irevocabilă a instanței civile invocată de inculpat, prin care după Golovina Maria a fost recunoscut dreptul de proprietate integral asupra imobilului litigios, iar aceasta fiind decedată ulterior a avut doi succesori de drept surorile sale, fapt ce rezultă din declarațiile martorului Belii Andrei, nepotul lui Golovina Maria, iar acestea au solicitat la notar acceptarea succesiunii.

Aceste circumstanțe decisive nu au fost verificate de instanța de fond, care formal a preluat poziția declarativă a acuzării, precum că nu sunt succesori după decesul lui Golovina Maria.

Colegiul Penal relevă că, nici organul de urmărire penală și nici prima instanță nu au constatat intenția directă a registratorului Ralea Tudor în comiterea abuzului de serviciu incriminat, iar probele acumulate nu dovedesc intenția directă a acestuia, dar despre o eroare tehnică care se soluționează în ordinea art. 504 Cod Civil - rectificarea înscrisurilor în Registrul bunurilor materiale.

În acest sens, instanța de apel reține că, în lipsa unei constatări a registratorului întreprinderii Specializate în Cadastru sau a instanței de judecată privind corectitudinea înregistrării, intenția lui Ralea Tudor în săvârșirea infracțiunii nu poate fi demonstrată nicicum.

Tot din materialele cauzei penale se desprinde faptul, că organul de urmărire penală nu a examinat acțiunile lui Ralea Tudor sub aspectul admiterii unei erori în procesul de exercitare a atribuțiilor de serviciu.

Este de menționat că legiuitorul în Legea cadastrului bunurilor imobile nr. 1543- XIII din 25.02.1998 (în redacția anului 2017) se referă la erori admise în procesul înregistrării bunurilor imobile precum și modalitatea de corectare a acestora.

Astfel, conform prevederilor art. 47/1 alin. (2) al Legii cadastrului bunurilor imobile nr. 1543 din 25.02.1998 (redacția anului 2017), întreprinderea Specializată în Cadastru și filialele sale răspund pentru emiterea sau perfectarea documentelor cu erori comise din culpă proprie, precum și pentru erorile comise în planurile întocmite de acestea.

În conformitate cu art. 504 Cod Civil (redacția anului 2017), când vreo înscriere din registrul bunurilor imobile nu corespunde situației juridice reale, se poate cere rectificarea înscrierii. Prin rectificare se înțelege radierea, corectarea sau menționarea oricărei operațiuni susceptibile de a face obiectul unei înscrieri în registru.

Potrivit art. 38 al Legii cadastrului bunurilor imobile nr. 1543 din 25.02.1998 (redacția anului 2017), greșelile din cadastru se corectează numai în temeiul deciziei registratorului. Decizia trebuie să conțină data descoperirii greșelii, caracterul ei, cauza nașterii ei (din culpa titularului de drepturi sau a organului cadastral teritorial), modul de corectare a greșelii sursele de reparație a prejudiciului cauzat.

Greșelile care nu au caracter tehnic (indicarea greșită a tipului de drept, a denumiri titularului de drepturi, componența bunului imobil, denaturarea mărimii cotelor în proprietatea comună, a coordonatelor hotarelor, exceptând transformarea coordonatelor punctelor de hotar dintr-un sistem de coordonare în altul, și alte greșeli care lezează drepturile și interesele legitime ale titularilor de drepturi sau ale altor persoane) - se corectează cu consimțământul exprimat în scris al fiecărui titular de drepturi ale cărui interese sunt atinse sau în temeiul hotărârii judecătorești irevocabile.

Reieșind din cadrul legal menționat supra, se desprinde faptul că, orice persoană care se consideră lezată într-un drept al său ce ține de înregistrarea în registrul bunurilor imobile, urmează să se adreseze în instanța de judecată cu o acțiune în rectificare.

Din materialele cauzei penale, Colegiul Penal constată că, nici una din pretinsele părți vătămate nu au recurs la procedura civilă prevăzută de lege privind rectificarea înscrierilor din Registrul bunurilor imobile, ca mai apoi să se adreseze organelor de urmărire penală în vederea stabilirii intenției inculpatului Ralea Tudor.

Mai mult ca atât, decizia de înregistrare a lui Ralea Tudor n-a fost atacată în instanța de judecată, fapt prin care se denotă că, nici o instanță de judecată civilă nu s-a expus asupra corectitudinii înscrierilor din registrul bunurilor imobile.

Or, cadrul legal menționat mai sus acordă dreptul de a se expune asupra corectitudinii înregistrării doar prin decizia registratorului sau decizia instanței de judecată.

În asemenea circumstanțe, instanța de apel constată că, organul de urmărire penală și-a asumat practic competența registratorului și a instanței de judecată, fără a-și argumenta poziția privind intenția lui Ralea Tudor de a săvârși infracțiunea imputată.

Potrivit învinuirii, inculpatului Ralea Tudor i s-a incriminat că, „prin acțiunile sale intenționate a comis infracțiunea”, însă prin ce s-au manifestat acțiunile intenționate ale lui Ralea Tudor, organul de urmărire penală nu a indicat, iar careva probe pertinente și concludente nu au fost administrate.

Mai mult ca atât, asupra corectitudinii înscrierilor din registrul bunurilor imobile efectuate de către Ralea Tudor nu s-a expus nici o autoritate competentă.

Or, instanța de apel atestă că, organul de urmărire penală nu a audiat nici o persoană care să invoce legătura între persoanele ce au beneficiat de înregistrare și inculpatul Ralea Tudor în scopul stabilirii intenției acestuia de a săvârși infracțiunea, admițând în calitate de probe pe cauza penală doar mărturiile lui ***** și materialele din dosarul cadastral și dosarul tehnic.

Așa fiind, Colegiul Penal apreciază că, în speța dată, acuzațiile penale aduse lui Ralea Tudor sunt neîntemeiate și care poartă un caracter de raporturi civile.

În *hotărîrea Saunders vs. Marea Britanie din 17 decembrie 1996*, CtEDO a enunțat cu valoare de principiu general că, prezumția nevinovăției și exigența ca organul de urmărire penală să suporte sarcina de a dovedi acuzațiile este menționată explicit în articolul 6 §2 din Convenția Europeană și ține de noțiunea generală de proces echitabil în sensul articolului 6 §1.

În aspectul existenței în speța dată a relațiilor civile și nu a acuzațiilor penale, se reține că Curtea Europeană în *cauza Perez vs. Franța, 12.02.2004* a considerat că în asemenea cazuri, aplicabilitatea art. 6 atinge limitele sale și a reamintit că Convenția nu garantează nici dreptul revendicat de reclamant la „răzbunare privată”, nici *actio popularis*. Astfel, nu a admis ca dreptul de a urmări sau de a condamna penal terțe persoane trebuie neapărat exercitat în paralel cu exercitarea de către victimă a dreptului de a intenta o acțiune civilă.

Concomitent, în conformitate cu jurisprudența sa (*Acquaviva c. Franței, 21 noiembrie 1995*), Curtea urmează să examineze dacă a existat o „încălcare” a unui „drept cu caracter civil” care poate fi pretins, cel puțin din motive discutabile, recunoscut în dreptul intern. Curtea relevă că după depunerea plângerilor sale penale, reclamantul nu a fost împiedicat să formuleze pretenții referitoare la „drepturile cu caracter civil”. Prin urmare, reclamantul a avut ca scop doar condamnarea persoanelor care el le-a acuzat. Curtea trebuie să constate, că procedurile penale în cauză nu se refereau la nici o încălcare a drepturilor și obligațiilor cu caracter civil, nici la temeinicia unei acuzații în materie penală îndreptată împotriva lui în sensul art. 6 CEDO.

În asemenea cazuri, aplicabilitatea art. 6 atinge limitele sale, notându-se că Convenția nu garantează dreptul revendicat de reclamant la „răzbunare privată”. Astfel, nu a admis că dreptul de a urmări sau de a condamna penal terțe persoane trebuie neapărat exercitat în paralel cu exercitarea de către victima a dreptului de a intenta o acțiune civilă.

În susținerea celor menționate supra, Colegiul Penal relevă că, în conformitate cu prevederile art. 1515 Cod Civil (în redacția anului 2017) - Patrimoniul succesoral trece în proprietatea statului în baza dreptului de moștenire asupra unui patrimoniu vacant, dacă nu există nici succesori testamentari, nici legali sau dacă nici unul din succesori nu a acceptat succesiunea, sau dacă toți succesorii sînt privați de dreptul la succesiune. Statul intră în posesiunea patrimoniului succesoral prin eliberarea unui certificat de succesiune vacantă. Ordinea moștenirii și evidența patrimoniului succesoral vacant, precum și transmiterea acestuia în proprietatea statului, se stabilesc prin lege.

Astfel, instanța de apel atestă că, la materialele cauzei penale acuzatorul de stat nu a anexat nici un certificat de succesiune vacantă prevăzut expres de art. 1515 alin. (2) Cod Civil (în redacția anului 2017).

Tot în acest context, instanța de apel reține că, partea apărării a prezentat în instanță a prezentat acte, care confirmă faptul că, decedata Golovina Maria o are vie pe sora sa Belaia Ecaterina și pe nepotul său Belii Andrei. Iar, reieșind din faptul că nimeni nu este obligat să-și dovedească nevinovăția sa, procurorul urma să verifice dacă este sau nu deschisă o procedură succesorală și dacă Golovina Maria are succesori, iar la materialele dosarului penal nu există astfel de documente.

Totodată, conform prevederilor art. 1559 Cod Civil (în redacția anului 2017), în cazul în care nu există nici succesori testamentari, nici succesori legali, notarul constată, la cererea reprezentantului statului, că succesiunea este vacantă și eliberează certificatul de succesiune vacantă după expirarea termenului legal de acceptare a succesiunii.

Astfel, din norma citată este evident, că notarul urma să deschidă dosar succesoral și să constate la cererea reprezentantului statului că succesiunea este vacantă, iar ulterior să elibereze certificat de succesiune vacantă.

În circumstanțele expuse, instanța de apel constată că, atât acuzarea, cât și pretinsa parte vătămată - Serviciul Fiscal de Stat nu au respectat cerințele legislației în vigoare în vederea pretinderii statului la succesiunea vacantă.

Concomitent, reprezentantul statului - Serviciul Fiscal de Stat avea dreptul doar după primirea certificatului de moștenitor să întreprindă măsurile prevăzute de pct. 8 al Regulamentului cu privire la modul de evidență, evaluare și vânzare a bunurilor confiscate, fără stăpân, sechestrate ușor alterabile sau cu termen de păstrare limitat, a corpurilor delictive, a bunurilor trecute în posesia statului cu drept

de succesiune și a comorilor, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 972 din 11.09.2001. Actul normativ enunțat declară că, în cazul trecerii bunurilor în proprietatea statului conform dreptului succesoral, notariatul expediază la Serviciul Fiscal de Stat, care a intrat în posesia certificatului de moștenitor, lista bunurilor respective semnată de notar, martorii asistenți și persoanele interesate (dacă aceștia au luat parte la întocmirea listei). În cazul în care din contul bunurilor specificate în listă, în conformitate cu legislația în vigoare despre activitatea notariatelor au fost efectuate cheltuieli (pentru îngrijirea testatorului în timpul bolii și înmormântarea lui, asigurarea integrității bunurilor succesoriale și administrarea lor, publicarea înștiințării referitoare la chemarea moștenitorilor), în listă se vor înregistra sumele cheltuite în aceste scopuri și obiectele vândute pentru acoperirea cheltuielilor efectuate. După primirea certificatului de moștenitor și listei bunurilor respective, reprezentantul Serviciului Fiscal de Stat în prezența unei persoane responsabile de la regia locativă, iar în localitățile rurale - de la autoritățile administrației publice locale - verifică disponibilul de bunuri succesoriale în spațiile în care se păstrează acestea și le preia la evidență de la custode, făcând mențiunile corespunzătoare în lista bunurilor.

13. În baza raționamentelor expuse supra, fiind supuse aprecierii probele administrate la materialele cauzei penale din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu – din punct de vedere al coroborării lor, Colegiul Penal a constatat că în acțiunile inculpatului Ralea Tudor nu se regăsesc elementele constitutive ale infracțiunii prevăzute de art. 328 alin. (1) Cod Penal al RM, or, probele oferite de partea acuzării sunt afectate de dubii și presupuneri, ceea ce însă contravine principiilor ce guvernează desfășurarea procesului penal și respectarea dreptului la un proces echitabil.

Astfel, cu referire la probele administrate în cauză, Colegiul Penal a stabilit că nu s-a dovedit latura obiectivă a infracțiunii și latura subiectivă, astfel încât nu sunt întrunite elementele constitutive ale infracțiunii de „depășirea atribuțiilor de serviciu”, că activitatea infracțională a inculpatului nu a putut fi dovedită, iar dubiul profită acestuia conform principiului „*in dubio pro reo*”.

În conformitate cu art. 389 alin. (1), (2) Cod procedură penală, (1) Sentința de condamnare se adoptă numai în condiția în care, în urma cercetării judecătorești, vinovăția inculpatului în săvârșirea infracțiunii a fost confirmată prin ansamblul de probe cercetate de instanța de judecată. (2) Sentința de condamnare nu poate fi bazată pe presupuneri sau, în mod exclusiv ori în principal, pe declarațiile martorilor depuse în timpul urmăririi penale și citite în instanța de judecată în absența lor.

Conform art. 8 alin. (2), (3) Cod procedură penală, nimeni nu este obligat să dovedească nevinovăția sa. Concluziile despre vinovăția persoanei de săvârșirea infracțiunii nu pot fi întemeiate pe presupuneri. Toate dubiile în probarea învinuirii

care nu pot fi înlăturate, în condițiile prezentului cod, se interpretează în favoarea bănuितului, învinuitului, inculpatului.

În conformitate cu principiul contradictorialității în procesul penal, reglementat de art. 24 Cod de procedură penală, urmărirea penală, apărarea și judecarea cauzei sînt separate și se efectuează de diferite organe și persoane. Instanța judecătorească nu este organ de urmărire penală, nu se manifestă în favoarea acuzării sau a apărării și nu exprimă alte interese decît interesele legii.

Conform art. 26 alin.(3) Cod de procedură penală, sarcina prezentării probelor învinuirii îi revine procurorului.

În baza principiului contradictorialității în procesul penal, principiu unanim recunoscut și susținut de jurisprudența Curții Europene pentru Drepturile Omului, sarcina probațiunii în ședințele de judecată în prima instanță și în instanța de apel îi revine acuzatorului de stat, fiindcă funcția acuzării este pusă pe seama procurorului. Curtea Europeană pentru Drepturile Omului, în hotărîrea *Capelan contra Belgiei* din 13 ianuarie 2005, a constatat că, în domeniul penal, problema administrării probelor trebuie să fie abordată din punctul de vedere al articolului 6 §2 și e obligatoriu, *inter alia*, că sarcina de a prezenta probe să-i revină acuzării.

În acest context, Colegiul Penal reține că prezumția de nevinovăție a inculpatului prevalează în cazul dat, iar sarcina probei îi revine acuzării, sarcină cu care aceasta din urmă nu s-a isprăvit.

Astfel, în temeiul art. 390 alin. (1), pct. 3) Cod procedură penală, inculpatul Ralea Tudor învinuit în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 328 alin. (1) Cod Penal urmează a fi achitat, din motivul că fapta inculpatului nu întrunește elementele infracțiunii.

14. În ceea ce privește acțiunea civilă înaintată de Inspectoratul Fiscal de Stat privind încasarea de la inculpatul Ralea Tudor a sumei de 101194 lei cu titlu de prejudiciu cauzat, instanța de apel va dispune respingerea acesteia, or, instanța de apel a dispus achitarea inculpatului Ralea Tudor de învinuire în comiterea infracțiunii incriminate.

Totodată, instanța de apel va dispune respingerea acțiunii civile înaintate de ***** și Popa Emilia.

15. Cu referire la cheltuielile de judecată, acuzatorul de stat a solicitat compensarea din contul inculpatului în beneficiul statului a cheltuielilor de judecată în sumă de 6 300 lei pentru întocmirea raportului de expertiză judiciară nr. 1778 din 26.11.2018 (f.d. 163-170, vol. I), Colegiul Penal va dispune respingerea acestei solicitări, or, cheltuielile judiciare solicitate au fost suportate în legătură cu acumularea probatoriului necesar pentru demonstrarea vinovăției inculpatului în comiterea infracțiunii incriminate, cheltuieli ce sunt trecute în contul statului.

Colegiul Penal menționează că cheltuielile judiciare pentru instrumentarea cauzei penale sunt cheltuieli efectuate în cadrul urmăririi penale întru acumularea

probatoriului necesar și că acestea sunt trecute, de fapt, în contul statului și nu urmează a fi puse pe seama inculpatului, or, aceste acțiuni țin de activitatea organului de urmărire penală, care are un rol activ în procesul de depistare a diferitor circumstanțe care dovedesc comiterea infracțiunii și identifică făptuitorul, pentru aducerea învinuirii de stat.

Trecerea cheltuielilor judiciare în procesul penal în contul statului își are temeiul în necesitatea desfășurării procesului penal din oficiu, pentru ca nici un infractor să nu rămână nepedepsit. Or, într-o situație contrară, acest principiu nu-și mai are valoarea.

16. În conformitate cu art. 203 Cod de Procedură Penală, (1) Punerea sub sechestru a bunurilor este o măsură procesuală de constrângere, care constă în inventarierea bunurilor și interzicerea proprietarului sau posesorului de a dispune de ele, iar în caz de necesitate, de a se folosi de aceste bunuri. După punerea sub sechestru a conturilor și a depozitelor bancare sînt încetate orice operațiuni în privința acestora. (2) Punerea sub sechestru a bunurilor se aplică pentru a asigura repararea prejudiciului cauzat de infracțiune, acțiunea civilă sau eventuala confiscare specială sau confiscare extinsă a bunurilor ori a contravalorii bunurilor prevăzute la art. 106 alin. (2) și art. 106¹ din Codul penal.

Potrivit art. 210 alin. (1) Cod de Procedură Penală, (1) Bunurile se scot de sub sechestru prin hotărîrea organului de urmărire penală sau instanței dacă, în urma retragerii acțiunii civile, modificării încadrării juridice a infracțiunii incriminate bănuितului, învinuitului, inculpatului ori din alte motive, a decăzut necesitatea de a menține bunurile sub sechestru. Instanța de judecată, judecătorul de instrucțiune sau procurorul, în limitele competenței lor, ridică sechestrul asupra bunurilor și în cazurile în care constată ilegalitatea punerii acestora sub sechestru de către organele de urmărire penală fără autorizația respectivă.

În conformitate cu prevederile art. art. 203, 210 Cod de Procedură Penală, Colegiul Penal va dispune anularea măsurii de asigurare a acțiunii și anume sechestrul aplicat în baza încheierii Judecătoriei *****, sediul Ciocana din 19 iulie 2019 asupra automobilului „Nissan Qasha”, cu numărul de înmatriculare ***** deținut cu drept de proprietate de către Ralea Tudor.

17. Soarta corpurilor delictive se soluționează în conformitate cu art. 162 Cod de Procedură Penală.

18. Cu referire la apelul declarat de avocatul Oleg Bondarenco în interesele părților vătămate ***** și Popa Emilia prin care a solicitat de a respinge acțiunea civilă înaintată de Serviciul Fiscal de Stat față de inculpatul Ralea Tudor, ca fiind lipsită de temei și admiterea în principiu a acțiunii civile înaintate de ***** și Popa Emilia, instanța de apel notează că în conformitate cu art. 219 Cod procedură penală, (1) Acțiunea civilă în procesul penal se intentează prin depunerea unei cereri, adresate procurorului sau instanței de judecată, de către persoanele fizice

sau juridice cărora le-au fost cauzate prejudicii materiale sau morale nemijlocit prin fapta (acțiunea sau inacțiunea) interzisă de legea penală sau în legătură cu săvârșirea acesteia. (2) Persoanele fizice și juridice cărora le-a fost cauzat prejudiciu nemijlocit prin acțiunile interzise de legea penală pot intenta o acțiune civilă privitor la despăgubire prin: 1) restituirea în natură a obiectelor sau a contravalorii bunurilor pierdute ori nimicite în urma săvârșirii faptei interzise de legea penală; 2) compensarea cheltuielilor pentru procurarea bunurilor pierdute ori nimicite sau restabilirea calității, aspectului comercial, precum și repararea bunurilor deteriorate;

3) compensarea venitului ratat în urma acțiunilor interzise de legea penală; 4) repararea prejudiciului moral sau, după caz, a daunei aduse reputației profesionale. (3) Prejudiciul material se consideră legat de săvârșirea acțiunii interzise de legea penală dacă el se exprimă în cheltuieli pentru: 1) tratamentul părții vătămate și îngrijirea acesteia; 2) înmormântarea părții vătămate; 3) plata sumelor de asigurare, indemnizațiilor și pensiilor; 4) executarea contractului de depozit al bunurilor. (4) La evaluarea cuantumului despăgubirilor materiale ale prejudiciului moral, instanța de judecată ia în considerare suferințele fizice ale victimei, prejudiciul agrement sau estetic, pierderea speranței în viață, pierderea onoarei prin defăimare, suferințele psihice provocate de decesul rudelor apropiate etc.

În conformitate cu art. 387 Cod procedură penală, (1) O dată cu sentința de condamnare, instanța de judecată, apreciind dacă sînt dovedite temeiurile și mărimea pagubei cerute de partea civilă, admite acțiunea civilă, în tot sau în parte, ori o respinge. (2) *În cazul cînd se dă o sentință de achitare, instanța: 1) respinge acțiunea civilă dacă nu s-a constatat existența faptei incriminate sau fapta nu a fost săvârșită de inculpat; 2) nu se pronunță asupra acțiunii civile dacă inculpatul a fost achitat pentru că nu sînt întrunite elementele infracțiunii sau există una din cauzele care înlătură caracterul penal al faptei, prevăzute în art.35 al Codului penal.* (3) În cazuri excepționale cînd, pentru a stabili exact suma despăgubirilor cuvenite părții civile, ar trebui amînată judecarea cauzei, instanța poate să admită, în principiu, acțiunea civilă, urmînd ca asupra cuantumului despăgubirilor cuvenite să hotărască instanța civilă.

În contextul prevederilor art. 387 Cod procedură penală, Colegiul Penal reieșind din soluția privind pronunțarea în privința inculpatului Ralea Tudor a unei sentințe de achitare de învinuirea în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 328 alin. (1) Cod Penal din motiv că fapta inculpatului nu întrunește elementele infracțiunii, nu se va expune asupra solicitărilor de apel formulate de avocatul Oleg Bondarencu în interesul părților vătămate.

Astfel, Colegiul Penal reieșind din soluția adoptată în temeiul art. 415 alin. (1), pct. 2) raportat la art. 390 alin. (1), pct. 3) Cod procedură penală „*Ralea Tudor învinuit în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 328 alin. (1) Cod Penal al RM*

*se achită din motiv că fapta inculpatului nu întrunește elementele infracțiunii” și raportat la prevederile art. 387 alin. (2), pct. 2) Cod procedură penală, în temeiul art. 415 alin. (1), pct. 1), lit. c) va respinge apelul declarat de avocatul Oleg Bondarencu în interesele părților vătămate ***** și Popa Emilia împotriva sentinței Judecătorei *****, sediul Buiucani din 09 aprilie 2021, ca fiind nefondat.*

12. Pentru motivele expuse mai sus, în conformitate cu art. 415 alin. (1), pct. 1), lit. c) Cod de Procedură Penală, Colegiul Penal va respinge apelul avocatului Oleg Bondarencu în interesele părților vătămate ***** și Popa Emilia declarate împotriva sentinței Judecătorei *****, sediul Buiucani din 09 aprilie 2021, ca fiind nefondat, iar în conformitate cu art. 415 alin. (1), pct. 2) Cod de Procedură Penală, va admite apelul comun al apărătorului Arhiliuc Ion în interesele inculpatului Ralea Tudor și al inculpatului Ralea Tudor declarat împotriva sentinței Judecătorei *****, sediul Buiucani din 09 aprilie 2021, cu casarea sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță.

În conformitate cu art. art. 415 alin. (1) pct. 1), lit. c), pct. 2), 417-418 Cod de Procedură Penală al RM, Colegiul Penal al Curții de Apel ***** –

D E C I D E:

Se respinge ca nefondat apelul avocatului Oleg Bondarencu în interesele părților vătămate ***** și Popa Emilia declarate împotriva sentinței Judecătorei *****, sediul Buiucani din 09 aprilie 2021.

Se admite apelul comun al apărătorului Arhiliuc Ion în interesele inculpatului Ralea Tudor și al inculpatului Ralea Tudor declarat împotriva sentinței Judecătorei *****, sediul Buiucani din 09 aprilie 2021.

Se casează sentința Judecătorei *****, sediul Buiucani din 09 aprilie 2021 și se pronunță o nouă hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță, după cum urmează:

***** învinuit în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 328 alin. (1) Cod Penal al RM se achită pe motiv că, fapta inculpatului nu întrunește elementele infracțiunii.

Acțiunea civilă înaintată de Inspectoratul Fiscal de Stat privind încasarea de la inculpatul ***** a sumei de 101194 lei se respinge ca nefondată.

Se respinge cererea procurorului privind încasarea de la inculpatul Ralea Tudor a cheltuielilor de judecată în mărime de 6 300 lei.

Se respinge acțiunea înaintată de ***** și Popa Emilia.

Se anulează sechestrul aplicat în baza încheierii Judecătorei *****, sediul Ciocana din 19 iulie 2019 asupra automobilului „Nissan Qasha”, cu numărul de înmatriculare ***** deținut cu drept de proprietate de către Ralea Tudor.

A restitui către Agenția Servicii Publice dosarul cadastral a bunului imobil cu nr. cadastral *****.

Corpurile delictive a se păstra la materialele cauzei penale.

Decizia este executorie și poate fi supusă recursului la Curtea Supremă de Justiție a RM în termen de 30 zile din momentul pronunțării deciziei motivate.

Decizia motivată a fost pronunțată public la data de 23.02.2022, orele 14:00.

Președintele ședinței, judecător:

Judecătorii:

Dispozitiv

Dosarul nr. 1a-955/21

Judecătoria *****, sediul Buiucani
Judecător: A. Cucerescu

DECIZIE
În numele Legii

29 decembrie 2021

mun. *****

Colegiul Penal al Curții de Apel *****

Având în componența sa:

Președintele ședinței, judecător:

Bulhac Ion

Judecători:

Lîsîi Ghenadie și Diaconu Mihail

Grefier:

Dandara Roman

Cu participarea

Procurorului:

Plîngău Alexandru

Avocatului:

Arhiliuc Ion

Inculpatului:

Ralea Tudor

Reprezentantului Serviciului Fiscal de Stat:

Spînu Andrian

Reprezentantului părților civile:

Bondarencu Oleg

a judecat în ședință publică în ordine de apel, apelul comun al apărătorului Arhiliuc Ion în interesele inculpatului Ralea Tudor și al inculpatului Ralea Tudor și apelul avocatului Oleg Bondarencu în interesele părților vătămate ***** și Popa Emilia declarate împotriva sentinței Judecătoria ***** , sediul Buiucani din 09 aprilie 2021 în cauza penală de învinuire a lui –

*****, născut la *****, cetățean al Republicii Moldova, originar din raionul *****, satul *****, domiciliat în mun. *****, șos. *****, ap. 57, studii superioare, supus militar, căsătorit, angajat în câmpul muncii - activează în calitate de conducător auto la Pretura sect. Rîșcani, mun. *****, doi copii minori la întreținere, nu are grad de invaliditate, nu dispune de careva titluri speciale, grade de calificare și distincții de stat, anterior condamnat, în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 328 alin. (1) Cod Penal,

Termenul de examinare a cauzei penale în primă instanță: 07.11.2019-09.04.2021, în instanța de apel: 04.05.2021 – 29.12.2021;

În conformitate cu art. 415 alin. (1) pct. 1), lit. c), pct. 2), 417-418 Cod de Procedură Penală al RM, Colegiul Penal al Curții de Apel ***** –

DECIDE:

Se respinge ca nefondat apelul avocatului Oleg Bondareanco în interesele părților vătămate ***** și Popa Emilia, declarat împotriva sentinței Judecătoriei *****, sediul Buiucani din 09 aprilie 2021.

Se admite apelul comun al apărătorului Arhiliuc Ion în interesele inculpatului Ralea Tudor și al inculpatului Ralea Tudor declarat împotriva sentinței Judecătoriei *****, sediul Buiucani din 09 aprilie 2021.

Se casează sentința Judecătoriei *****, sediul Buiucani din 09 aprilie 2021 și se pronunță o nouă hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță, după cum urmează:

***** învinuit în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 328 alin. (1) Cod Penal al RM se achită pe motiv că, fapta inculpatului nu întrunește elementele infracțiunii.

Acțiunea civilă înaintată de Inspectoratul Fiscal de Stat privind încasarea de la inculpatul ***** a sumei de 101194 lei se respinge ca nefondată.

Se respinge cererea procurorului privind încasarea de la inculpatul Ralea Tudor a cheltuielilor de judecată în mărime de 6 300 lei.

Se respinge acțiunea înaintată de ***** și Popa Emilia.

Se anulează sechestrul aplicat în baza încheierii Judecătoriei *****, sediul Ciocana din 19 iulie 2019 asupra automobilului „Nissan Qasha”, cu numărul de înmatriculare ***** deținut cu drept de proprietate de către Ralea Tudor.

A restitui către Agenția Servicii Publice dosarul cadastral a bunului imobil cu nr. cadastral *****.

Corpurile delictive a se păstra la materialele cauzei penale.

Decizia este executorie și poate fi supusă recursului la Curtea Supremă de Justiție a RM în termen de 30 zile din momentul pronunțării deciziei motivate.

Decizia motivată v-a fi pronunțată public la data de 09.02.2022, orele 14:00.

Președintele ședinței, judecător:

Judecătorii: